

ПОСТУПАК ЗА УЗИМАЊЕ УЗОРАКА

Потребна опрема за узорковање

За узимање узорка за дијагностичко испитивање, неопходна је следећа опрема:

1. Опрема за одвајање главе (нож),
2. Посебно обликована кашика одговарајуће величине за узимање узорка,
3. Посуде запремине 100-150 мл са поклопцем који обезбеђује сигурно затварање и онемогућава цурење садржаја,
4. Самолепљиве налепнице довољне величине да може да се испише потребан текст за идентификацију узорка (налепница се лепи на посуду)
5. Заштитна одећа и опрема,
6. Ако је неопходно, ручни фрижидер за преношење узорака
7. Опрема за узимање додатних узорака.

Поступак узимања обекса

У поступку обезбеђивања приступа делу који се узоркује за дијагностичко испитивање, потребно је главу одвојити од тела у атлантоокципиталном зглобу и поставити вентралном површином навише. *Medula oblongata* (мождано стабло) мора бити видљива кроз *foramen magnum*, кроз који се вентрално, између можданог стабла и *dura mater*, посебно обликована кашика, благо притиснута према костима, увлачи се на начин да се избегне оштећење можданог стабла. Уз пажљиво окретање на леву и десну страну, у потпуности се прекидају кранијални нерви. Потискивањем кашике на ниже, одваја се мождано стабло, а кашика се у истом положају повлачи уназад и узорак се извлачи кроз *foramen magnum*, водећи рачуна да при изласку кашике из *форамена* не дође до прскања ткива према лицу особе која узоркује.

Поступак узимања додатног узорка

Локација тонзила и лимфних чворова је слична као код оваца и коза.

Узорак се узима прихватљивом методом којом се осигурава целовитост лимфног чвора односно тонзила.

Узорак се ставља у претходно обележену посуду и затвара.

Паковање и обележавање узорака

Узорак се ставља у претходно обележену посуду и затвара.

Свака посуда (чаша), у којој се узорак доставља на дијагностичко испитивање, обележена је самолепљивом етикетом на којој су подаци: редни број животиње из табале – Евиденција о узорцима јеленске и срнеће дивљачи упућеним на дијагностичко испитивање на присуство ТСЕ и број Упута, којим се узорак доставља на испитивање.

Узорак до лабораторије прати упут за дијагностичко испитивање који је дат у Прилогу 2.

Евиденција о узорцима

ЕВИДЕНЦИЈА О УЗОРЦИМА ЈЕЛЕНСКЕ И СРНЕЋЕ ДИВЉАЧИ УПУЋЕНИМ НА ДИЈАГНОСТИЧКО ИСПИТИВАЊЕ НА ПРИСУСТВО ТСЕ

Табела 1

Редни број	Датум	Број упута ветеринарског инспектора за дијагностичко испитивање	Врста и циљна група животиње од које је узет узорак	Број извештаја о дијагностичком испитивању	Примарна јединица узорковања	Назив корисника ловишта или власника/држаоца животиње

Упут за дијагностичко испитивање на присуство ТСЕ код јеленске и срнеће дивљачи

(Упут се попуњава у два примерка; оригинал прати узорак до лабораторије; копија остаје надлежном инспектору;)

Број _____	☐ Факултету ветеринарске медицине у Београду, Катедри за патолошку морфологију, Лабораторији за патологију, Одељење за ТСЕ, Београд, Булевар ослобођења бр. 18, тел: + 381112684744, +381645549869 ☐ Научни институт за ветеринарство Србије, Одељење за епизоотиологију, клиничку патологију, патолошку морфологију и репродукцију, Београд, Војводе Тозозе 14; тел: +381112851065; +38163339882
Датум _____	
Општина _____	
Округ _____	

Достављамо вам, ради дијагностичког испитивања на присуство ТСЕ, узорке животиња:

1.	Примарна јединица узоковања: _____ Гајена и у заточеништву држана дивљач: јеленска ☐ срнећа ☐ Дивља и делимично одомаћена дивљач: јеленска ☐ срнећа ☐ Старија од 12 месеци: ☐ Корисник ловишта или власник/држалац животиње: _____ Врста: _____	Животиња је (заокружити одговарајуће): 1) угинула/излучена 2) повређене или смртно страдала у промету или коју је повредио или усмртио предатор 3) животиње са клиничким знацима/знацима болести 4) после прегледа проглашени небезбедне за исхрану људи 5) после прегледа проглашена безбедна за исхрану људи Редни број животиње из Евиденције о узорцима јеленске и срнеће дивљачи упућеним на дијагностичко испитивање на присуство ТСЕ: _____
2.	Примарна јединица узоковања: _____ Гајена и у заточеништву држана дивљач: јеленска ☐ срнећа ☐ Дивља и делимично одомаћена дивљач: јеленска ☐ срнећа ☐ Старија од 12 месеци: ☐ Корисник ловишта или власник/држалац животиње: _____ Врста: _____	Животиња је (заокружити одговарајуће): 1) угинула/излучена 2) повређене или смртно страдала у промету или коју је повредио или усмртио предатор 3) животиње са клиничким знацима/знацима болести 4) после прегледа проглашени небезбедне за исхрану људи 5) после прегледа проглашена безбедна за исхрану људи Редни број животиње из Евиденције о узорцима јеленске и срнеће дивљачи упућеним на дијагностичко испитивање на присуство ТСЕ: _____

Узорковање извршио:
 Ветеринарски инспектор: ☐
 Назив ветеринарска станице: ☐ _____

ВЕТЕРИНАРСКИ ИНСПЕКТОР

Извештај о резултатима дијагностичког испитивања доставити ветеринарском инспектору и ветеринарској станици која је извршила узорковање
 Број контакт телефона:

1. Ветеринарског инспектора _____
2. Ветеринара _____

ТАБЕЛА 2 - Јеленска дивљач (АП Војводина)

УПРАВНИ ОКРУГ	Примарна јединица узорковања	Општина	Назив корисника ловишта	Број узорака
Западнобачки	Апатински рит	Апатин	ЈП Војводинашуме	9
	Козара	Сомбор	ЈП Војводинашуме	15
Јужнобанатски	Вршачка кула	Вршац	ЛУ Вршачка кула	1
	Делиблатска пешчара	Ковин	ЈП Војводинашуме	7
	Јужни Банат-исток	Ковин	ЛУ Ковин	2
	Нера	Бела Црква	ЛУ Ловац	1
Јужнобачки	Бођански рит	Бач	ЛУ Рит	3
	Моргаш	Бач	ЛУ Бач	1
	Плавна	Бач	ЈП Војводинашуме	4
Средњебанатски	Вучјак	Сечањ	ЛУ Тамиш Крајишник	1
	Коштанац	Нова Црња	ЛУ Нова Црња	1
	Тамиш – Брзава	Сечањ	ЛУ Горњи Тамиш	2
Сремски	Босутске шуме	Шид	ЈП Војводинашуме	5
	Каракуша	Сремска Митровица	ЈП Војводинашуме	3
	Кућине	Шид	ЈП Војводинашуме	1
	Национални парк Фрушка гора	Сремска Митровица	ЈП НП Фрушка гора	3
УКУПНО				59

ТАБЕЛА 3 - Срнећа дивљач (АП Војводина)

УПРАВНИ ОКРУГ	Примарна јединица узорковања	Општина	Назив корисника ловишта	Број узорака
Западнобачки	Лалинске ливаде	Одаци	ЛУ Мостонга	2
	Сомбор 2	Сомбор	ЛУ Сомбор	1
	Велики Бачки канал - север	Кула	ЛУ Јаребица	1
	Телечка висораван	Сомбор	ЛУ Западна Бачка	2
Јужнобанатски	Вршачке планине	Вршац	ЈП Војводинашуме	1
	Нера	Бела Црква	ЛУ Ловац	1
	Брзава	Пландиште	ЛУ Брзава	3
Јужнобачки	Србобран	Србобран	ЛУ Фазан Србобран	2
	Стара Тиса	Жабал	ЛУ Стара Тиса	2
	Бечејски салаши	Бечеј	ЛУ Бечеј	2
Севернобанатски	Шујмош	Чока	ЛУ Падеј	2
	Кочоват	Нови Кнежевац	ЛУ Кочоват	2
	Доњи рит	Ада	ЛУ Панонија Мол	2
	Сенђански салаши	Сента	ЛУ Сента	2
	Велики рит	Чока	ЛУ Дропља	2
	Капетански рит	Кањижа	ЛУ Капетански рит	5
	Варошки рит	Киkinда	ЛУ Киkinда	5
Севернобачки	Панонија 1	Бачка Топола	ЛУ Панонија	2
	Суботичка пешчара 2 - север	Суботица	ЛУ Суботичка пешчара	2
	Криваја 1	Мали Иђош	ЛУ Криваја	1
	Панонија 2	Бачка Топола	ЛУ Панонија	1
Сремски	Сава	Шид	ЛУ Граничар 1918	1
	Купиник	Пећинци	ЈП Војводинашуме	1
	Национални парк Фрушка гора	Сремска Митровица	ЈП НП Фрушка гора	1
	Крчедин	Инђија	ЛУ Крчедин	2

Средњебанатски	Стари Бегеј-север	Житиште	ЛУ Житиште	2
	Тиса	Зрењанин	ЛУ Града Зрењанина	3
	Арача	Нови Бечеј	ЛУ Нови Бечеј	3
	Коштанац	Нова Црња	ЛУ Нова Црња	3
УКУПНО				59

ТАБЕЛА 4 - Јеленска дивљач (Србија без АП Војводине)

УПРАВНИ ОКРУГ	Примарна јединица узорковања	Општина	Назив корисника ловишта	Број узорака
Борски	Дели Јован	Мајданпек, Неготин, Бор	ЈП Србијашуме	1
	Живица	Кладово (Брза Паланка)	ЛУ Мали јастреб 1900	2
	Неготинска Крајина	Неготин	ЛУ Хајдук Вељко Петровић 1896	6
Браничевски	Ђердап	Голубац, Мајданпек, Кладово	ЈП НП Ђердап	7
	Злотске шуме-Црни врх	Бор, Жагубица	ЈП Србијашуме	5
	Северни Кучај	Кучево, Мајданпек	ЈП Србијашуме	2
Град Београд	Црни луг	Београд	ЈП Србијашуме	3
Зајечарски	Бабин зуб	Књажевац	ЛУ Миџор Кална	1
	Буковик	Сокобања, Алексинач, Ражањ	ЈП Србијашуме	3
	Дубрава	Зајечар	ЛУ Салаш	3
	Јужни Кучај-Брезовица	Бољевац	ЈП Србијашуме	4
	Клисура	Књажевац	ЛУ Минићево	1
	Стара планина I	Књажевац	ЈП Србијашуме	1
	Суваја	Бољевац	ЈП Србијашуме	1
	Тресибаба	Књажевац	ЛУ Књажевац	1
	Црни Тимок	Бољевац	ЛУ Бољевац	2
Јабланички	Валмиште	Црна Трава	ЈП Србијашуме	1
Мачвански	Цер-Видојевица	Лозница, Шабац	ЈП Србијашуме	1
Пиротски	Стара планина II	Пирот, Димитровград	ЈП Србијашуме	1
Поморавски	Јужну Кучај IV	Деспотовац, Параћин	ЈП Србијашуме	7
	Орловица	Деспотовац	ЛУ Беаљница Ресавица	1
	Црница	Параћин	ЛУ Параћин	2
Расински	Велики Јастребац	Крушевац, Блаце, Прокупље, Алексинач	ЈП Србијашуме	1
Топлички	Соколовица	Прокупље, Куршумлија	ЈП Србијашуме	2
УКУПНО				59

ТАБЕЛА 5 - Српећа дивљач (Србија без АП Војводине)

УПРАВНИ ОКРУГ	Примарна јединица узорковања	Општина	Назив корисника ловишта	Број узорака
Борски	Живица	Кладово (Брза Паланка)	ЛУ Мали јастреб 1900 Брза Паланка	2
	Тодорова река	Мајданпек	ЛУ Српа	2
	Бакар	Бор	ЛУ Бакар	2
	Неготинска крајина	Неготин	ЛУ Хајдук Петровић 1896	7
Браничевски	Крилаш	Петровац на Млави	ЛУ Крилаш Ћовдин	2
	Ђердап	Голубац, Мајданпек, Кладово	ЈП НП Ђердап	2
	Трест	Петровац на Млави	ЛУ Трест	2
	Воденичко поље	Кучево	ЛУ Јелен	2
	Хомоље	Жагубица	ЛУ Јован Шербановић Жагубица	3
Град Београд	Топчидерска река	Београд (Чукарица)	ЛУ Кошутњак	1
	Космај	Београд (Сопот)	ЛУ Космај Сопот	2
	Колубара	Београд (Лазаревац)	ЛУ Колубара Лазаревац	3
	Барајевска река	Београд (Барајево)	ЛУ Мића Поповић	3
	Варовнице	Београд (Младеновац)	ЛУ Варовнице Младеновац	3
	Посавина	Београд (Обреновац)	ЛУ Обреновац	3
Зајечарски	Краљевица	Зајечар	ЛУ Краљевица	1
	Моравица	Сокобања	ЛУ Соко	1
	Црни Тимок	Бољевац	ЛУ Бољевац	3
	Дубрава	Зајечар	ЛУ Салаш	3
	Тресибаба	Књажевац	ЛУ Књажевац	4
Златиборски	Јаворје	Прибој	ЛУ Прибој	1
	Златибор	Чајетина	ЛУ Златибор Чајетина	2
	Ђетиња	Ужице	ЛУ Ужице	2
	Скрапеж	Косјерић	ЛУ Косјерић	2
	Соко	Бајина Башта	ЛУ Соко	2
Јабланички	Власина	Црна Трава	ЛУ Црна Трава	1
	Лужница	Власотинце	ЛУ Богиша Поповић Гиша	1
Колубарски	Качер	Љиг	ЛУ Качер Белановица	1
	Јелина бреза	Ваљево	ЛУ Тића Миловановић Ваљевска Каменица	1
	Тамнава	Уб	ЛУ Уб	2
	Подгорина	Осечина	ЛУ Миленко Павловић Пилот Осечина	2
	Маглеш	Ваљево	ЛУ Браћа Недић Ваљево	3
Мачвански	Подриње	Мали Зворник	ЛУ Црни врх	1
	Орлача	Владимирци	ЛУ Фазан	1
	Влашић	Коцељева	ЛУ Тамнава	2
	Јагодња	Крупањ	ЛУ Крупањ	2
	Јадар	Лозница	ЛУ Гучево	3
	Буковица	Љубовија	ЛУ Милета Полић Бата	3

Моравички	Чемерница	Ивањица	ЛУ Чемерница	1
	Драгачево	Лучани	ЛУ Драгачево Гуча	2
	Таково	Горњи Милановац	ЛУ Војвода Милан Обреновић	4
Нишавски	Варница	Ражањ	ЛУ Буковик	1
	Сврљишке планине	Сврљиг	ЛУ Др Миленко Хацић	3
Пиротски	Јерма	Бабушница	ЛУ Лужница	1
	Понишавље	Пирот	ЛУ Пирот	2
Подунавски	Шумарице	Велика Плана	ЛУ Шумарице Крњево	1
	Горња Јасеница	Смедеревска Паланка	ЛУ Јасеница СЕВЕР	2
Поморавски	Облогар	Деспотовац	ЛУ Зеџ Велики Попови	1
	Јужни Кучај 4	Деспотовац, Параћин	ЈП Србијашуме	1
	Браниште	Свилајнац	ЛУ Фазан Седларе	1
	Дубовница	Деспотовац	ЛУ Горња Ресава	2
	Црница	Параћин	ЛУ Параћин	2
	Дуленска река	Рековац	ЛУ Левач	3
	Раваница	Ћуприја	ЛУ Морава	3
	Липар	Јагодина	ЛУ Јагодина	4
Пчињски	Пчиња	Трговиште	ЛУ Пчиња	1
	Врла	Сурдулица	ЛУ Врла	1
	Јужна Морава	Врање	ЛУФазан	1
Расински	Расина	Крушевац	ЛУ Крушевац	1
	Зеленик	Варварин	ЛУ Јухор	2
	Сребрница	Крушевац (Страгари)	ЛУ Сребрница	2
	Дубичка река	Трстеник	ЛУ Трстеник	4
Рашки	Ибар	Краљево	ЛУ Краљево	1
	Гоч - Гвоздац	Врњачка Бања, Краљево	Шумарски факултет Београд	1
	Студеница	Краљево	ЛУ Краљево	1
Топлички	Соколовица	Прокупље, Куршумлија	ЈП Србијашуме	1
	Шумата	Куршумлија	ЈП Србијашуме	1
Шумадијски	Стражевица	Баточина	ЛУ Рогот	1
	Букуља	Аранђеловац	ЛУ Букуља	2
	Буковац	Рача	ЛУ Градиште	2
	Гружа	Кнић	ЛУ Владан Милошевић	2
	Каменица	Топола	ЛУ Карађорђе	3
	Лепеница	Крагујевац	ЛУ Шумадија	5
УКУПНО				149

Број: _____

Датум: _____

**ИЗВЕШТАЈ О УЗЕТИМ УЗОРЦИМА ЈЕЛЕНСКЕ И СРНЕЋЕ ДИВЉАЧИ КОЛИ СУ ДОСТАВЉЕНИ
НА ДИЈАГНОСТИЧКО ИСПИТИВАЊЕ НА ПРИСУСТВО ТСЕ**

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА: _____
НА ТЕРИТОРИЈИ ОКРУГА _____

ЗА МЕСЕЦ _____ 2020. ГОДИНЕ

Ред. Број	Редни број *	Број упута**	Врста***	Циљна група	Примарна јединица узорковања	Назив корисника ловишта или власника/држаоца животиње	Број извештаја о налазу ТСЕ лабораторије
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
Узето укупно узорака:							

* Навести: Навести редни број узорка из Евиденција о узорцима јеленске и срнеће дивљачи упућеним на дијагностичко испитивање

** Навести: број упута за дијагностичко испитивање на присуство ТСЕ код јеленске и срнеће дивљачи, који издаје ветеринарски инспектор

*** Capreolus capreolus, Odocoileus virginianus, Cervus elaphus, Rangifer tarandus tarandus, Rangifer tarandus fennicus, Alces alces

М.П.

Одговорно лице